

er det Meningen — og straffes med den Bøde, jeg har nævnt, og at Straffen endogfaa tilsidt kan gaa til Fortabelse af de borgerlige Rettigheder. Vi maa have en saadan Lov. Kan man gaa videre og sige, ved hvilken Rente Straffen skal indtræde, da saa meget desto bedre, men ialtsald maa vi have en Lov, der bestemmer Provisionen for Mæglere, Kommissionærer og Procuratorer. Vil man sige, at man ikke kan træffe dem, der drive en saadan Gaandtering, vil jeg dertil svare, at det Samme forekommer mig at gjælde om de fleste Bedragerere. Fra det Dieblit, det bliver sagt bestemt i Loven, at det er Bedrageri, har man Middelene til at lede efter disse Folk ligesom efter andre Forbrydere. Af disse Grunde, som jeg her har anført for, at Loven netop bør komme til at gaa i den modsatte Retning, vil jeg ikke være med til at negte dette Lovforslags Overgang til 2den Behandling; thi jeg tror, at det er en for let Død for det. Det skal have en meget haardere Død i et Udvalg, hvor der kan komme en Betænkning frem, der kan slaa det grundig ihjel, og hvor man kan pege hen paa, i hvilken Retning man vil have, at Lovgivningen skal gaa. Nu tror jeg, at Tidspunktet er kommet hertil; thi det er klart nok, at der idag er en anden Lustning, efter hvad man har hørt, lige overfor Rentefoden, end der tidligere har været; thi vel kunde der komme Talere i modsat Retning senere, men Tegnene ere ikke de bedste for disse Talere. Jeg tror ikke, at Stemningen gaar i Retning af at puste ubunden Rente. Jeg tror altsaa, at man i et Udvalg dels kunde søge de Oplysninger, som det ærede Medlem for Veile Amis 2den Valgkreds (Berg) har omtalt, og dels kunde søge at faae oplyst, hvorledes det staaar til i andre Lande. Her foreligger ikke det Mindste i den Henseende i de ledagende Motiver, som i flere Henseender forekomme mig temmelig uklare. Dels kan man søge begge disse Ting oplyste, dels kan det Flertal, som der bliver i Udvalget, give tilkjende, i hvilken Retning det ønsker, at vor Lovgivning skal gaa. Jeg tvivler egentlig ikke om, at haade Stemningen her er for, og at Flertallet vil være for, at man skal gaa i den Retning, som jeg her har antydnet, nemlig at der navnlig med Hensyn til Kommissionærer og Mellemlædere bør sættes en fast Provision for deres Hjælp eller Iste-Hjælp, hvad man nu vil kalde det. Jeg antager vel ikke, at et Udvalg kan naae til at komme med et Lovforslag i den Retning, men i hvert Fald kan i Betænkningen det Punkt optages, i hvilken Retning man ønsker, at Lovgivningen skal gaa. Jeg kan altsaa ikke Andet end glæde mig over den Enighed, der foreløbig har været imod Lovforslaget. Jeg søler mig forvisset om, at den vil styrkes og øges; thi det er sikkert nok, at paa Landet har man langt

fra været tilfreds med den Retning, hvori her er talt og gaaet frem med Hensyn til Rentefriheden hidtil. Jeg anbefaler altsaa ikke Lovforslaget, men heller ikke, at man skal stemme imod det, men at man skal lade det gaa videre, for at det kan faae en saa stor Dødskamp at gjennemgaa, at det ikke ret let staaar op igjen.

D. Christensen: Det skulde næsten synes mærkeligt, at jeg kunde stemme sammen med den sidste ærede Taler deri, at vi ere glade og veltilfredse begge to. Han er glad ved de Udtalelser, der ere fremkomne heri Thinget, og jeg er glad ved de Handlinger, der i de sidste 10 Aar ere fremkomne her i Thinget. Jeg er glad ved, at de Standpunkter, jeg staaar paa, har jeg staaet paa i de sidste 10 Aar, og derefter er Landstinget og Folkethinget gaaet. For 10 Aar siden stode vi omtrent paa den halve Procent. Dengang troede naturligvis Folkethinget, at jo mere Ueillighed og Beføstning man gjorde Saantagerne, des bedre var det. Det kom ærede Medlemmer som den sidste ærede Taler og Andre til at indse var ikke ganske heldigt. Saa gled man fra den halve Procent til Kvartprocenten. Efter at det var gaaet nogle Aar, og efterat den meget ærede Minister, som hele Liden havde været enig med mig, var kommen til, at det Hele var et rent og bart Omsvøbsdepartement, er Folkethinget kommet til at se, at dette Omsvøbsdepartement skulde ikke engang betales, men at det skulde være gratis. Nu er der kun et eneste Skridt tilbage at gjøre for de ærede Medlemmer, for at Stillingen kan blive rigtig klar, og det er, at Folkethinget eller Statskassen gaar hen og betaler de 65 Ore for det Stempel, som skal bruges. Det er det eneste Skridt, som er tilbage. Nei, det kan ikke hjælpe at tro, at Folkethinget eller Administrationen eller Lovgivningsmagten er almægtig, men ligesaa lidt skulle vi angstes, fordi her er kommet Udtalelser, som virkelig kunne angste svage Sjæle; thi her er sagt, at hvis vi sige, at Renten er 6 pSt., saa er den 6 pSt. Nei, det er ganske andre Love, der virke paa det Omraade, end de Love, vi vedtage her. Vi ere ikke istand til at sætte Renten op til 6 pSt. naar Forholdene og Konjunkturerne gaa i den modsatte Retning. Det gaar ikke an at bysse sig i en saadan Bildfarelse. Jeg tror, at de Kjendsgjerninger, der ere komne frem i de senere Aar, vise, at Love virke ganske ubetydelig paa dette Omraade. Nei, vi ere for smaa i Danmark. Vi maa hufte paa, at her ere vi meget smaa. Hvad vi kunne udrette her i Danmark paa dette Omraade, er omtrent som en Draabe i Havet ligeover for det store Pengemarked. Det er mig en Fornøjelse at se, hvad Folk, som jeg mener, man under disse Forhold bør tage Hensyn til, Folk af Faget sige